

RIKSDAGENS SVAR 178/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen och till vissa lagar som har samband med den (RP 94/2005 rd).

Beredning i utskott

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (AjUB 7/2005 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH MYNDIGHETSTILLSYN

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpning och syfte

I denna lag bestäms om förfarandet när arbetarskyddsmyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om arbetarskydd samt om arbetarskyddssamarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare på arbetsplatsen.

Vad som i 2 och 3 kap. bestäms om arbetsgivare och arbetsplats gäller i tillämpliga delar övriga aktörer som arbetarskyddsmyndigheten utövar tillsyn över.

Syftet med denna lag är att säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna om arbetarskydd samt att med hjälp av myndighetstillsyn över arbetarskyddet samt samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållandena.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *arbetarskyddsmyndighet* arbetarskyddsdistriktens arbetarskyddsbyråer, som är distriktsmyndigheter underställda social- och hälso-

vårdsministeriet (*ministeriet*); när det gäller 4 kap. angående tillsynen över produkt-säkerheten och det förfarande som ansluter därtill är även ministeriet arbetarskyddsmyndighet,

2) *inspektör* den som står i tjänsteförhållande till arbetarskyddsmyndigheten och som har befogenhet att utföra i denna lag avsedda tillsyns- och inspektionsuppgifter, och

3) *produkt* maskin, arbetsredskap, personlig skyddsutrustning eller någon annan teknisk anordning eller något annat tekniskt föremål samt kemikalie eller en sådan anordning eller ett sådant föremål som innehåller kemikalie.

2 kap.

Arbetarskyddsmyndighetens och inspektörens befogenheter och skyldigheter

3 §

Tillsyn

Arbetarskyddsmyndigheten inspekterar arbetsplatser och andra tillsynsobjekt samt vidtar andra åtgärder som lagstiftningen kräver. Vid verkställandet av tillsynen skall arbetarskyddsmyndigheten främja samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare.

På arbetarskyddsmyndighetens tillsynsverksamhet tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), om inte något annat bestäms nedan. Om arbetarskyddsförvaltningen och om arbetarskyddsmyndighetens övriga uppgifter bestäms särskilt.

4 §

Rätt att erhålla upplysningar och förrätta inspektioner

För verkställande av tillsynen har arbetarskyddsmyndigheten och inspektören rätt att i den omfattning som tillsynen förutsätter

1) få tillträde till platser där arbete utförs eller där det finns motiverat skäl att förmoda att

arbete utförs, till övriga lokaler som arbetsgivaren enligt de lagar som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn är skyldig att överlåta i arbetstagarnas användning samt till platser där produkter som är avsedda att släppas ut på marknaden eller överlåtas för att användas antingen tillverkas, förvaras eller förevisas,

2) av arbetsgivaren till påseende få de handlingar som denne enligt de föreskrifter som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn skall göra upp eller förvara samt att få övrig utredning över sådant som arbetsgivaren i enlighet med de föreskrifter som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn skall göra upp, förvara eller inneha i någon annan än skriftlig form,

3) samtala med personer som arbetar på en ovan i 1 punkten avsedd plats, eller med andra som befinner sig där, antingen på tumanhand eller i närvaro av vittnen, och att av dem få för uppdraget nödvändiga uppgifter samt sådana handlingar som krävs av dem i de bestämmelser som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn,

4) av arbetsgivaren få redogörelse även för andra än i 2 punkten avsedda av arbetsgivaren gjorda utredningar som hänför sig till arbetet, arbetsmiljön eller arbetsklimatet och som påverkar arbetstagarnas säkerhet och hälsa samt för väsentliga planer som påverkar arbetsplatsens konstruktioner, arbets- och produktionsmetoder samt arbetstagarnas säkerhet och hälsa i övrigt,

5) av arbetsgivaren till påseende få det mellan arbetsgivaren och den som tillhandahåller företagshälsovårdstjänster ingångna avtalet om ordnande av företagshälsovård eller arbetsgivarens beskrivning av den företagshälsovård som han själv har ordnat och verksamhetsplanen för företagshälsovården samt arbetsplatsutredningen och någon annan för tillsynen nödvändig redogörelse för företagshälsovårdens verksamhet,

6) efter att därom ha meddelat arbetsgivaren med tanke på en särskild utredning eller undersökning ta prov av en råvara eller ett material som används på arbetsplatsen eller av en produkt som tillverkats eller används där; för provet skall betalas ersättning enligt gängse pris, om dess värde inte är ringa,

7) på arbetsplatsen utföra arbetshygieniska mätningar och med arbetsgivarens tillstånd eller av en med beaktande av tillsynen grundad anledning fotografera där,

8) av arbetsgivaren för tillsynen få också andra nödvändiga uppgifter samt kopior av de handlingar som nämns i denna paragraf.

På begäran skall inspektören med ett av arbetarskyddsmyndigheten utfärdat intyg visa att han eller hon har befogenhet att förrätta inspektionen.

5 §

Förrättande av arbetarskyddsinspektion

Arbetarskyddsinspektioner skall förrättas så ofta och så effektivt som det med tanke på en effektiv tillsyn är nödvändigt.

Arbetsplatser där väsentlig risk för liv eller hälsa föreligger skall övervakas särskilt effektivt. Vid behov skall inspektioner förrättas vid alla de tider på dygnet då arbete utförs.

En inspektion eller någon annan tillsynsåtgärd som är nödvändig för att utreda saken skall utan dröjsmål genomföras då en anmälan har lämnats till arbetarskyddsmyndigheten vid misstanke om att man på arbetsplatsen brutit mot de bestämmelser som omfattas av arbetarskyddsmyndigheternas tillsyn eller då arbetsgivaren, arbetarskyddsfullmäktigen, arbetarskyddskommisionen eller motsvarande samarbetsorgan begär det, om uppgifterna i begäran eller anmälan ger anledning till detta.

6 §

Undersökning av olycksfall

Då arbetarskyddsmyndigheten fått kännedom om ett i 46 § avsett olycksfall i arbetet skall undersökning av olycksfallet förrättas i brådskannde ordning. Utredningen skall klarlägga händelseförloppet och orsakerna till olycksfallet samt möjligheterna att förhindra att liknande olycksfall inträffar på nytt.

7 §

Anmälan om och närvaro vid inspektion

Arbetsgivaren skall på förhand underrättas om en inspektion och tidpunkten för den, om inte något annat följer av 8 §. Angående inspektionen skall arbetsgivaren underrätta arbetarskyddsfullmäktigen eller, om någon arbetarskyddsfullmäktig inte finns, på lämpligt sätt ge information på arbetsplatsen.

Arbetsgivaren skall i mån av möjlighet se till att arbetarskyddsfullmäktigen är närvarande vid inspektionen. Om arbetarskyddsfullmäktigen inte är närvarande vid inspektionen skall arbetsgivaren för inspektören uppge orsaken till frånvaron.

Arbetsgivaren och dennes företrädare, arbetarskyddsfullmäktigen och övriga arbetstagare som saken gäller har rätt att vara närvarande vid inspektionen samt att under inspektionen framföra sin uppfattning och ställa frågor samt få information om inspektionen och om de fortsatta åtgärderna som gäller den. På begäran skall inspektören samtala på tumanhand med dessa personer antingen på arbetsplatsen eller vid behov på någon annan plats angående de frågor som gäller dem och som är föremål för tillsynen. I de fall då inspektionens art eller omfattning förutsätter det kan inspektören begränsa antalet personer som deltar i inspektionen eller föreslå att antalet deltagare utökas.

8 §

Oanmäld inspektion

En inspektion kan i de fall då detta är nödvändigt med tanke på tillsynen förrättas utan förhandsanmälan enligt 7 § 1 mom. Inspektören skall då vid ankomsten till arbetsplatsen i mån av möjlighet underrätta arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktigen om saken eller, om någon arbetarskyddsfullmäktig inte finns, på lämpligt sätt ge information på arbetsplatsen.

Inspektionen kan påbörjas utan anmälan enligt 1 mom. om att en inspektör anländer till arbetsplatsen, om anmälan kan äventyra uppnåen-

det av målen för inspektionen. I så fall skall inspektören senast då inspektionen avslutas om möjligt underrätta arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktigen om inspektionen och samtidigt ge dessa tillfälle att framföra sina uppfattningar med anledning av de omständigheter som är föremål för inspektionen och de iakttagelser som gjorts vid inspektionen. Har inspektören inte träffat dessa personer under inspektionen eller då inspektionen slutförts skall de på lämpligt sätt underrättas om inspektionen.

9 §

Inspektion i lokaler som omfattas av hemfriden

I lokaler som omfattas av hemfriden kan en inspektion förrättas om det finns grundad anledning att misstänka att arbetet eller arbetsförhållandena i lokalerna medför risker för arbetstagarens liv eller väsentlig olägenhet eller risk för hans eller hennes hälsa och tillsynen inte kan genomföras i tillräcklig utsträckning på något annat sätt.

10 §

Hemlighållande av uppgifter om anmälare

Har till arbetarskyddsmyndigheten gjorts anmälan om bristfälligheter eller missförhållanden i fråga om säkerheten eller hälsan på en arbetsplats eller om annat misstänkt brott mot de bestämmelser som omfattas av tillsynen, skall anmälarens identitet och det faktum att tillsynsätgården vidtagits till följd av anmälan hemlighållas. Anmälarens identitet får dock röjas om det är nödvändigt med tanke på tillsynen och anmälaren har gett sitt samtycke till det.

Ovan i 1 mom. avsedda uppgifter kan utan anmälarens samtycke ges till åklagar- eller polismyndigheterna för utredning av brott.

11 §

Inspektionsberättelse

Inspektören skall utan dröjsmål göra upp en skriftlig inspektionsberättelse över inspektio-

nen. Av inspektionsberättelsen skall framgå inspektionens förlopp och inspektörens viktigaste iakttagelser. Dessutom skall den innehålla i 13 § avsedda anvisningar och uppmaningar samt en redogörelse för betydelsen av dessa anvisningar och uppmaningar och om eventuella fortsatta åtgärder. En uppmaning kan även ges i en separat handling.

Inspektören kan vid behov i inspektionsberättelsen eller på något annat sätt ge råd som innehåller rekommendationer i syfte att främja arbetarskyddet.

Inspektionsberättelsen skall delges arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktigen. Om det inte finns någon arbetarskyddsfullmäktig på arbetsplatsen, skall arbetsgivaren på lämpligt sätt delge inspektionsberättelsen på arbetsplatsen.

12 §

Anlitande av sakkunniga

Arbetarskyddsmyndigheten kan anlita en behörig utomstående sakkunnig för att utreda en med tanke på tillsynen betydelsefull omständighet. Den sakkunnige har i 4 § avsedda rättigheter i den omfattning som utredningen förutsätter och enligt vad som anges i den preciserade fullmakt som arbetarskyddsmyndigheten utfärdar för den sakkunnige för varje enskilt fall. Den sakkunnige har dock inte rätt att utföra sitt uppdrag på ett i 9 § avsett ställe förutom tillsammans med den inspektör som han eller hon biträder.

Arbetarskyddsmyndigheten skall på lämpligt sätt delge arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktigen de viktigaste iakttagelserna som den sakkunnige gjort. Finns inte någon arbetarskyddsfullmäktig, skall arbetsgivaren på arbetsplatsen på lämpligt sätt delge de viktigaste iakttagelserna.

Vad som i förvaltningslagen, språklagarna och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet bestäms om myndigheter gäller även sakkunniga när de biträder arbetarskyddsmyndigheten.

3 kap.

Utövande av befogenheter

13 §

Meddelande av anvisningar och uppmaningar

Om arbetsgivaren inte iakttar de skyldigheter som gäller arbetsgivaren enligt de bestämmelser som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn, skall inspektören ge arbetsgivaren en skriftlig anvisning om att undanröja eller rätta till de förhållanden som strider mot bestämmelserna.

Om de risker eller olägenheter som följer av förhållanden som strider mot bestämmelserna är mer än obetydliga i de fall som avses i 3 mom., skall inspektören i stället för en anvisning ge en skriftlig uppmaning att undanröja eller rätta till de förhållanden som strider mot bestämmelserna. Om arbetsgivaren inte iakttar den i 1 mom. avsedda anvisningen kan inspektören likaså ge en skriftlig uppmaning.

En uppmaning kan meddelas angående

- 1) en omständighet som hänför sig till arbetsmiljön och arbetsklimatet och som inverkar på arbetstagarnas säkerhet och hälsa,
- 2) arbetstids- eller semesterbokföring eller annan bokföringsskyldighet,
- 3) utgivande av i arbetsavtalslagen eller i annan lag som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn avsedd löneuträkning eller där avsett arbetsintyg,
- 4) ordnande av företagshälsovård,
- 5) övervakning av privat arbetskraftsservice, eller
- 6) skyldigheter enligt denna lag.

I anvisningar och uppmaningar skall de tillämpliga bestämmelserna och de brister som observerats i iakttagandet av dem specificeras. I uppmaningen skall dessutom anges den tidsfrist inom vilken arbetsgivaren skall se till att förhållandena motsvara bestämmelserna, om detta inte genast är möjligt.

14 §

Förande av ärenden till arbetarskyddsmyndigheten

Inspektören skall kontrollera om arbetsgivaren har iakttagit den i 13 § 2 mom. avsedda uppmaningen inom utsatt tid. Har nödvändiga åtgärder inte vidtagits, skall inspektören utan dröjsmål föra ärendet till arbetarskyddsmyndigheten.

Observerar inspektören att anvisningen eller uppmaningen uppenbarligen inte leder till att de förhållanden som strider mot bestämmelserna rättas till eller undanröjs, eller tål saken inte dröjsmål, kan inspektören föra ärendet till arbetarskyddsmyndigheten utan att ge anvisningar eller uppmaningar.

15 §

Arbetarskyddsmyndighetens beslut

Arbetarskyddsmyndigheten kan ålägga arbetsgivaren att inom den tidsfrist som myndigheten förelagt rätta till eller undanröja förhållanden som strider mot bestämmelserna. Då tidsfristen föreläggs skall den tidigare tidsfrist som utsatts i uppmaningen beaktas.

Arbetarskyddsmyndigheten kan förena en skyldighet som ålagts i ett beslut enligt 1 mom. med vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande i enlighet med viteslagen (1113/1990).

Arbetarskyddsmyndigheten kan i sitt beslut bestämma att beslutet skall följas trots att ändring har sökts.

16 §

Användningsförbud och temporärt användningsförbud

Om en brist eller ett missförhållande på arbetsplatsen medför fara för arbetstagarnas liv eller risk för förlorad hälsa, kan arbetarskyddsmyndigheten förbjuda att sådana maskiner, arbetsredskap eller andra tekniska anordningar,

produkter eller arbetsmetoder används eller att sådant arbete fortgår som medför en risk tills de lagstridiga förhållandena har rättats till eller undanröjts. Arbetarskyddsmyndigheten kan förena ovan nämnda användningsförbud med vite i enlighet med viteslagen.

En inspektör kan genast meddela ett i 1 mom. avsett temporärt användningsförbud om det finns en omedelbar risk för liv eller förlorad hälsa. Ett temporärt användningsförbud skall iakttagas genast. Inspektören skall utan dröjsmål föra ärendet till arbetarskyddsmyndigheten.

17 §

Behandling av ärenden

Innan beslut fattas skall arbetarskyddsmyndigheten, utöver vad som i förvaltningslagen bestäms om hörande av part, ge arbetarskyddsfullmäktigen tillfälle att bli hörd. Beslutet skall också avgiftsfritt delges arbetarskyddsfullmäktigen. Ett ärende enligt 15 och 16 § skall behandlas i brådskande ordning.

4 kap.

Tillsyn över produktsäkerheten

18 §

Förbud mot överlåtelse av produkter

Har arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå vid tillsynen observerat att en produkt som är avsedd för marknaden eller att användas inte överensstämmer med de föreskrivna kraven eller i övrigt är ägnad att medföra risk för människor eller egendom, skall arbetarskyddsbyrån till behövliga delar överföra ärendet till ministeriet.

Ministeriet kan förbjuda att en produkt släpps ut på marknaden eller överlåts för att användas innan den uppfyller kraven. I stället för förbud kan ministeriet utfärda begränsningar eller ställa villkor för att en produkt skall få släppas ut på marknaden eller överlåtas för att användas. Om det finns grundad anledning att misstänka att en

produkt inte överensstämmer med kraven, kan ministeriet förbjuda att produkten släpps ut på marknaden eller överlåts för att användas tills det utretts att produkten överensstämmer med kraven.

Trots att en produkt har släppts ut på marknaden eller överlåtit för användas på behörigt sätt, kan ministeriet meddela ett förbud enligt 2 mom. eller uppställa begränsningar eller villkor för att produkten skall få släppas ut på marknaden eller överlåtas för att användas, om produkten är ägnad att äventyra säkerheten för människor eller egendom.

Kan en produkt då den tagits i bruk medföra omedelbar risk för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa, kan inspektören temporärt meddela ett i 2 eller 3 mom. avsett förbud. Inspektören skall överföra ärendet till arbetarskyddsdistriktets arbetarskyddsbyrå som för ärendet till ministeriet. Inspektören, arbetarskyddsbyrån och ministeriet skall behandla ärendet i brådskande ordning.

19 §

Återkallande från marknaden och tagande ur bruk

Ministeriet kan genom ett beslut enligt 18 § ålägga en tillverkare, importör eller försäljare av en produkt eller någon annan som släppt ut produkten på marknaden eller överlåtit den för att användas att återkalla produkten från marknaden, eller om produkten överlåtit för att användas, att vidta nödvändiga åtgärder för att ta den ur bruk.

20 §

Information och hot

Ministeriet kan genom ett beslut enligt 18 eller 19 § ålägga en skyldighet att på lämpligt sätt ge information om de åtgärder som beslutet föresätter och om produktinnehavarens rättigheter.

Ministeriet kan förena den skyldighet som ålagts genom ett beslut enligt detta kapitel med

vite eller med hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande i enlighet med viteslagen.

Ministeriet skall informera Europeiska gemenskapernas kommission och vid behov de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen om ett beslut enligt 18 § 2 mom. i enlighet med bestämmelserna om anmälan i gemenskapens lagstiftning eller någon annanstans.

21 §

Undersökning av produkter och ersättande av kostnader

Ministeriet har rätt att undersöka en produkt som innehas av en i 19 § avsedd person, om detta är nödvändigt med tanke på den i 18 § avsedda tillsynen. På yrkande av produktinnehavaren skall produkten ersättas enligt gängse pris, om det inte visar sig att produkten inte överensstämmer med kraven.

Står produkten i strid med kraven kan ministeriet ålägga den som släppt ut produkten på marknaden eller överlåtit den för att användas att ersätta de rimliga kostnader som undersökningen eller testningen av produkten orsakat staten. Kostnaderna får utan särskild dom indrivnas enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utökningsväg (367/1961).

II AVDELNINGEN

ARBETARSKYDDSSAMARBETE

5 kap.

Arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

22 §

Målen för och genomförandet av samarbetet

Målet för samarbete enligt detta kapitel är att främja växelverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare och att göra det möjligt för arbetstagarna att delta i och påverka behandlingen av

ärenden som gäller säkerheten och hälsan på arbetsplatsen.

23 §

Rätt att ingå avtal

Genom ett skriftligt avtal, där arbetsgivarnas och arbetstagarnas riksomfattande föreningar är parter, kan man komma överens om att ordna det samarbete som avses i detta kapitel på något annat sätt.

Vad som i 1 mom. bestäms om arbetsgivarnas riksomfattande föreningar tillämpas på motsvarande sätt på de statliga förhandlingsmyndigheterna eller andra statliga avtalsmyndigheter, kommunala arbetsmarknadsverket, den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation och det ortodoxa kyrkosamfundet, Finlands Bank samt Ålands landskapsregering och kommunala avtalsdelegationen i landskapet Åland.

Arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktigen eller en av personalen bemyndigad representant, eller om en sådan inte har utsetts, personalen eller en personalgrupp kan komma överens om att ordna samarbetet på ett sätt som är anpassat till arbetsplatsens förhållanden och som för arbetstagarna tryggar möjligheter som motsvarar de som föreskrivs i detta kapitel att inom ramen för samarbetet delta i behandlingen av arbetarskyddsfrågor. Avtalet gäller tills vidare och kan sägas upp så att det upphör att gälla två månader efter uppsägningen. Avtalet binder de arbetstagare som den representant för arbetstagarna som ingick avtalet skall anses företräda. Arbetsgivaren skall på arbetsplatsen på lämpligt sätt skriftligen informera om det tillämpade avtalet och om dess innehåll.

24 §

Begränsningar i rätten att ingå avtal

De rättigheter som avses i 32, 36 och 37 § kan inte begränsas genom ett i 23 § avsett avtal. De i 33 §, 34 § 1 och 3 mom. samt 35 § föreskrivna rättigheterna kan inte slopas genom avtal.

Genom ett i 23 § 3 mom. avsett avtal kan de i 29 §, 33 § 1 mom., 34, 35, 40 och 41 § föreskrivna rättigheterna inte begränsas.

25 §

Arbetsplats

I detta kapitel avses med arbetsplats en med hänsyn till verksamhetens art och omfattning samt antalet arbetstagare på verksamhetsstället eller i verksamhetsenheten och med tanke på regionen och verksamheten ändamålsenlig helhet som bildas av ett eller flera verksamhetsställen eller verksamhetsenheter.

26 §

Ärenden som omfattas av samarbetet

Utöver vad som annars föreskrivs omfattar samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagarer, med beaktande av förhållandena i arbetet och på arbetsplatsen, bland annat

1) sådant som direkt påverkar arbetstagarnas säkerhet och hälsa samt förändringar i fråga om detta,

2) principerna för hur risker och olägenheter på arbetsplatsen utreds och det sätt på vilket utredningen görs samt omständigheter som framkommit i sådana utredningar som avses ovan och i företagshälsovårdens arbetsplatsutredningar och som allmänt påverkar arbetstagarnas säkerhet och hälsa,

3) de utvecklingsmål och utvecklingsprogram som hänför sig till den verksamhet som avser att upprätthålla arbetsförmågan samt andra utvecklingsmål och utvecklingsprogram som inverkar på arbetstagarnas säkerhet och hälsa,

4) frågor som påverkar arbetstagarnas säkerhet, hälsa och arbetsförmåga och som hänför sig till organiseringen och dimensioneringen av arbetet samt väsentliga förändringar i fråga om dessa,

5) behovet och ordnandet av den undervisning, handledning och introduktion för arbetstagarer som avses i lagar som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn,

6) de statistiska uppgifter och andra uppföljningsuppgifter om säkerheten och hälsan i arbetet som hänför sig till arbetet, arbetsmiljön och arbetsklimatet,

7) uppföljning av genomförandet och verkningarna av de ärenden som avses i 1—6 punkten.

Med beaktande av målen för samarbetet skall de ärenden som avses i 1—7 punkten behandlas i tillräckligt god tid med tanke på tidtabellen för beredningen och genomförandet av dem.

27 §

Behandling av samarbetsärenden

De frågor som enligt 26 § 1 mom. 1 punkten omfattas av samarbetet behandlas mellan arbetsgivaren eller en chef som företräder arbetsgivaren och arbetstagarer. En arbetarskyddsfullmäktig som representerar arbetstagarer har rätt att delta i behandlingen av en fråga på begäran av en arbetstagarer och vid behov även annars. Ärenden enligt 26 § 1 mom. 1 punkten som är vittomfattande och gäller arbetsplatsen i allmänhet samt övriga i 26 § avsedda ärenden behandlas av den i 38 § avsedda arbetarskyddskommissionen. En medlem i arbetarskyddskommissionen har rätt att lägga fram förslag till ärenden som skall tas upp i arbetarskyddskommissionen och även annars lägga fram förslag i syfte att utveckla samarbetet samt att få motiverad respons på förslagen.

Finns det inte någon arbetarskyddskommission på arbetsplatsen behandlas de ärenden som avses i 26 § 2—7 punkten mellan arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktigen. Om det inte finns vare sig någon arbetarskyddskommission eller en arbetarskyddsfullmäktig på arbetsplatsen, behandlas i 26 § avsedda ärenden i tillämpliga delar i enlighet med 3 kap. i arbetarskyddslagen (738/2002). Om samarbete i fråga om företagshälsovården bestäms särskilt.

Har för arbetsplatsen valts en förtroendeman eller en förbindelseman på grundval av ett kollektivavtal eller ett förtroendeombud enligt 13 kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), företräder arbetarskyddsfullmäktigen arbetstagarerna

endast i frågor som gäller säkerhet och hälsa i arbetet. En och samma person kan utses till förtroendeman, förbindelseman eller förtroendeombud och arbetarskyddsfullmäktig.

28 §

Samarbetsperson som företrädare arbetsgivaren

Arbetsgivaren skall utse en företrädare (*arbetarskyddschef*) för i detta kapitel avsett samarbete, om arbetsgivaren inte själv sköter denna uppgift. Arbetarskyddschefens uppgift är att bistå arbetsgivaren och cheferna i uppgifter som hänför sig till anskaffning av sakkunskap om arbetarskydd samt till samarbetet med arbetstagarna och arbetarskyddsmyndigheterna. Arbetarskyddschefen skall för detta ändamål på arbetsplatsen vidta nödvändiga åtgärder för att ordna och upprätthålla samarbetet mellan arbetsgivarna och arbetstagarna samt arbeta för utvecklandet av arbetarskyddssamarbetet.

Arbetarskyddschefen skall med hänsyn till arbetsplatsens och arbetets karaktär samt arbetsplatsens storlek vara tillräckligt kompetent och ha tillräckligt god förtrogenhet med arbetarskyddsbestämmelserna och förhållandena på arbetsplatsen samt också i övrigt ha förutsättningar att kunna behandla de frågor som avses i 26 § och att ordna samarbetet.

29 §

Arbetarskyddsfullmäktig och ersättare

På en arbetsplats där regelbundet minst tio arbetstagare arbetar skall arbetstagarna bland sig utse en arbetarskyddsfullmäktig och två ersättare för arbetarskyddsfullmäktigen till sina företrädare i det samarbete som avses i detta kapitel samt för kontakterna till arbetarskyddsmyndigheterna. Även på andra arbetsplatser kan arbetstagarna bland sig utse en fullmäktig och ersättare enligt ovan. Arbetstagare i tjänstemannaställning på en arbetsplats har rätt att bland sig utse en arbetarskyddsfullmäktig och två ersättare till företrädare för sig.

Om arbetarskyddsfullmäktigens arbetsavtalsförhållande, tjänsteförhållande eller något annat offentligt anställningsförhållande upphör eller om han eller hon lämnar uppdraget som arbetarskyddsfullmäktig under mandatperioden träder en ersättare i hans eller hennes ställe för den återstående mandatperioden. Den ersättare som träder i arbetarskyddsfullmäktigens ställe har samma ställning som arbetarskyddsfullmäktigen.

Kan arbetarskyddsfullmäktigen på grund av ett tillfälligt hinder inte sköta sina uppgifter, sköter en ersättare de av arbetarskyddsfullmäktigens nödvändiga uppgifter som inte kan vänta tills arbetarskyddsfullmäktigens hinder upphör. Ersättaren har då samma rätt som arbetarskyddsfullmäktigen att få de uppgifter och använda den tid som skötseln av ifrågavarande uppdrag kräver och till ersättning för inkomstbortfall samt rätt att avbryta farligt arbete i enlighet med 36 §.

Medan arbetarskyddsfullmäktigen är förhindrad skall hans eller hennes uppgifter skötas av den ersättare som vid valet av ersättare för arbetarskyddsfullmäktigen har fått flest röster, om inte något annat överenskomms i enlighet med 23 §.

30 §

Val av arbetarskyddsfullmäktig och ersättare

Arbetarskyddsfullmäktig och ersättare skall i ett av arbetstagarna anordnat val väljas för en mandatperiod på två kalenderår, om inte något annat avtalas om mandatperioden i enlighet med 23 §. Genom ett avtal enligt 23 § 1 mom. kan det avtalas om en mandatperiod som är längre än två år. Av grundad anledning får det också i arbetarskyddskommissionen eller i ett motsvarande samarbetsförfarande avtalas att mandatperioden omfattar fyra kalenderår. Om plats och tid för valet skall avtalas på förhand med arbetsgivaren. Valet skall ordnas så att alla arbetstagare på arbetsplatsen kan delta i det och så att det inte i onödan stör verksamheten på arbetsplatsen.

Vid behov skall arbetsgivaren på arbetsplatsen informera om arbetstagarnas rätt att välja en arbetarskyddsfullmäktig. För anordnande av val skall arbetsgivaren tillhandahålla arbetstagarna en förteckning över arbetstagarna på arbetsplatsen och vid behov en särskild förteckning över arbetstagarna i tjänstemannaställning samt kostnadsfritt till arbetstagarnas förfogande ställa sådana lokaler som arbetsgivaren förfogar över. Arbetsgivaren får inte förhindra eller försvåra anordnandet av val.

Valförrättarna skall omedelbart skriftligen underrätta arbetsgivaren om resultatet av valet av arbetarskyddsfullmäktig och ersättare.

Om det förekommer ovisshet på arbetsplatsen i fråga om förrättandet av val av arbetarskyddsfullmäktig, skall inspektören ge arbetstagarna nödvändiga anvisningar. Om det på en arbetsplats där en arbetarskyddsfullmäktig skall väljas enligt 29 § inte har förrättats något val, skall inspektören vidta åtgärder för anordnandet av val.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om tidpunkten för valet av arbetarskyddsfullmäktig och ersättare, valbarhet, kandidatnominering, röstningsförfarande och andra omständigheter som gäller anordnandet av val.

31 §

Arbetarskyddsfullmäktigens uppgifter

Arbetarskyddsfullmäktigen företräder arbetstagarna på arbetsplatsen vid behandlingen av ärenden enligt 26 § i samarbete med arbetsgivaren och i förhållande till arbetarskyddsmyndigheterna. Dessutom skall arbetarskyddsfullmäktigen på eget initiativ sätta sig in i sådant som inverkar på arbetstagarnas säkerhet och hälsa och som hänför sig till arbetsplatsens arbetsmiljö och arbetsklimat samt sätta sig in i arbetar-

skyddsbestämmelserna. Likaså skall arbetarskyddsfullmäktigen delta i inspektioner rörande arbetarskyddet och i undersökningar som utförs av en sakkunnig om arbetarskyddsfullmäktigen eller arbetarskyddsmyndigheten anser detta vara nödvändigt. Arbetarskyddsfullmäktigen skall också göra de arbetstagare han eller hon företräder uppmärksamma på faktorer som främjar säkerhet och hälsa i arbetet.

32 §

Arbetarskyddsfullmäktigens rätt att få uppgifter

Arbetarskyddsfullmäktigen har rätt att av arbetsgivaren till påseende få de handlingar och förteckningar som arbetsgivaren skall föra i enlighet med bestämmelserna om arbetarskyddet. Fullmäktigen har även rätt att ta del av de handlingar som arbetsgivaren har rörande säkerhet och hälsa i arbetet och som hänför sig till arbetsmiljön och arbetsklimatet. Dessutom har fullmäktigen även i övrigt rätt att av arbetsgivaren få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av arbetarskyddsfullmäktigens samarbetsuppgifter.

Arbetarskyddsfullmäktigen har likaså rätt att av arbetsgivaren till påseende få ett mellan arbetsgivaren och den som tillhandahåller företagshälsovårdstjänster ingånget avtal om ordnande av företagshälsovård eller arbetsgivarens beskrivning av företagshälsovård som han själv har ordnat samt verksamhetsplanen för företagshälsovården. Om fullmäktigens utlåtande i fråga om ansökan om ersättande av kostnaderna för företagshälsovård föreskrivs särskilt.

Arbetarskyddsfullmäktigen har rätt att i den omfattning som hans eller hennes samarbetsuppgifter förutsätter få kopior av de handlingar som nämns i 1 och 2 mom.

33 §

Rätt till utbildning för arbetarskyddsfullmäktig och ersättare

Arbetsgivaren skall se till att arbetarskyddsfullmäktigen och dennes ersättare har möjlighet

att för skötseln av sina samarbetsuppgifter få ändamålsenlig utbildning om de bestämmelser och anvisningar som gäller arbetarskyddet samt om andra frågor som hänför sig till skötseln av dessa uppgifter, med beaktande av deras erfarenhet och tidigare utbildning i arbetarskyddsfrågor. Arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktigen samt fullmäktigens ersättare skall ta upp behovet av utbildning samt arrangemangen kring detta inom två månader från valet. Utbildningen får inte medföra kostnader eller inkomstbortfall för fullmäktigen eller ersättare.

Utbildningen skall ske på arbetstid om inte något annat överenskomms i enlighet med vad som föreskrivs i 23 §.

34 §

Arbetarskyddsfullmäktigens tidsanvändning

Arbetsgivaren skall för skötseln av de uppgifter som anges i 31 § befria arbetarskyddsfullmäktigen från dennes ordinarie arbetsuppgifter för en sådan skälig tid som denne behöver för skötseln av arbetarskyddsfullmäktigens uppgifter, om inte ett giltigt skäl tillfälligt förhindrar en sådan befrielse. Vid bestämmandet av den tid som behövs för skötseln av fullmäktigens uppgifter skall hänsyn tas till antalet arbetstagare som han eller hon företräder, arbetsplatsens regionala omfattning, antalet arbetsställen och det utförda arbetets art, faktorer som är beroende av arbetsarrangemangen och som påverkar fullmäktigens arbetsmängd samt övriga i arbetarskyddslagen avsedda olägenheter, risker och belastningar som påverkar arbetstagarnas säkerhet samt fysiska och psykiska hälsa.

Om inte något annat har bestämts om arbetarskyddsfullmäktigens tidsanvändning enligt 23 § 1 mom. skall arbetsgivaren på en arbetsplats där minst 10 arbetstagare regelbundet arbetar, med beaktande av de faktorer som avses i 1 mom. för skötseln av fullmäktigens uppgifter befria arbetarskyddsfullmäktigen från dennes ordinarie arbetsuppgifter för minst fyra timmar under respektive period av fyra på varandra följande kalenderveckor, om inte den avsevärda olägenhet som en sådan befrielse orsakar för produktionen

eller arbetsgivarens verksamhet temporärt är ett hinder för befrielsen. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller en arbetarskyddsfullmäktig som valts av den grupp arbetstagare eller arbetstagare i tjänstemannaställning beträffande vilken gäller att de olägenheter eller risker som arbetet medför för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa är större än de olägenheter eller risker som arbetet medför för arbetstagarna i den andra gruppen.

Då arbetarskyddsfullmäktigens ordinarie arbetsuppgifter förutsätter det skall den i 1 mom. avsedda befrielsen beaktas i arbetets organisation. Fullmäktigen skall i övrigt fullgöra de skyldigheter som arbetsavtalsförhållandet eller tjänsteförhållandet eller något annat anställningsförhållande ger upphov till.

35 §

Ersättning för arbetarskyddsfullmäktigens inkomstbortfall

Arbetsgivaren skall ersätta arbetarskyddsfullmäktigen för det inkomstbortfall som skötseln av fullmäktigens uppgifter under arbetstid förorsakar honom eller henne. Ersättningen räknas ut enligt vad arbetarskyddsfullmäktigen hade förtjänat i sitt ordinarie arbete under den tid han eller hon skötte fullmäktigens uppgifter.

Arbetsgivaren skall betala en skälig ersättning för utförandet av arbetarskyddsfullmäktigens nödvändiga uppgifter som fullmäktigen utfört utom arbetstid och har underrättat arbetsgivaren om.

36 §

Arbetarskyddsfullmäktigens rätt att avbryta farligt arbete

Om ett arbete medför omedelbar och allvarlig risk för arbetstagarens liv eller hälsa, har arbetarskyddsfullmäktigen, med de begränsningar som föreskrivs i denna paragraf, rätt att avbryta arbetet i fråga om de arbetstagare som han eller hon företräder.

Arbetskyddsfullmäktigen skall, när detta är möjligt med tanke på riskens art och övriga omständigheter, på förhand och i varje fall så snart det kan ske utan fara meddela arbetsgivaren att arbetet kommer att avbrytas. Arbetsgivaren kan efter att ha försäkrat sig om att i 1 mom. avsedd risk inte föreligger bestämma att arbetet skall fortsätta.

Avbrytande av ett arbete får inte inskränka utförandet av arbete i större utsträckning än vad som är nödvändigt med hänsyn till säkerheten och hälsan i arbetet. När arbetet avbryts skall man se till att den olägenhet och risk som avbrottet eventuellt medför blir så liten som möjligt.

Har en arbetskyddsfullmäktig avbrutit arbetet i enlighet med denna paragraf, är fullmäktigen inte skyldig att ersätta skada som avbrottet eventuellt orsakar.

37 §

Arbetskyddsfullmäktigens uppsägningsskydd

Angående uppsägning av en arbetskyddsfullmäktigs arbetsavtal gäller vad som i 7 kap. 10 § i arbetsavtalslagen bestäms om uppsägning av arbetsavtal för en förtroendeman eller ett förtroendeombud.

38 §

Arbetskyddskommission

På en arbetsplats där minst 20 arbetstagare regelbundet arbetar skall för två år i sänder inrättas en arbetskyddskommission. I arbetskyddskommissionen är både arbetsgivare och arbetsplatsens arbetstagare företrädare.

Arbetsgivaren skall vidta nödvändiga åtgärder för att ordna i denna paragraf avsett samarbete.

39 §

Val av arbetskyddskommission samt arbetskyddskommissionens sammansättning

Om inte något annat avtalas om antalet medlemmar i arbetskyddskommissionen och om de

olika parternas representation är antalet medlemmar i kommissionen fyra, åtta eller tolv i enlighet med vad arbetsplatsens art, storlek och övriga förhållanden förutsätter. Av medlemmarna företräder en fjärdedel arbetsgivaren och hälften den grupp av arbetstagare eller arbetstagare i tjänstemannaställning som är den större och en fjärdedel den grupp som är den mindre av dessa grupper.

Arbetsgivaren utser en företrädare i arbetskyddskommissionen med uppgift att sköta beredningen av de ärenden som kommissionen behandlar. Arbetsgivaren, en företrädare för denne eller en person som kommissionen valt inom sig är ordförande för arbetskyddskommissionen. Arbetskyddschefen deltar i kommissionens sammanträden även om han eller hon inte är medlem.

Arbetskyddsfullmäktige är medlemmar i arbetskyddskommissionen. De medlemmar av kommissionen som i övrigt företräder arbetstagarerna väljs med iakttagande i tillämpliga delar av vad som i 30 § bestäms om val av arbetskyddsfullmäktig.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om tidpunkten för valet av arbetskyddskommission, valbarhet, kandidatnominering, röstningsförfarande och anordnandet av val samt sammankallandet av kommissionen liksom om organiseringen av dess uppgifter i övrigt.

40 §

Tidsanvändningen för arbetskyddskommissionens medlemmar samt den ersättning som betalas till dem

Om rätten för de medlemmar av arbetskyddskommissionen som företräder arbetstagarerna att få befrielse från sina ordinarie arbetsuppgifter för skötseln av nödvändiga uppgifter rörande arbetskyddet och om deras rätt att få ersättning för det inkomstbortfall som orsakats av skötseln av nämnda uppgifter samt erhålla arvode för uppgifter som de utför utom arbetstid och för arbetskyddskommissionens möten gäller i tillämpliga delar vad som i 34 och 35 § be-

stäms om en arbetarskyddsfullmäktigs motsvarande rättigheter.

41 §

Arbetsutrymmen för arbetarskyddsfullmäktig och arbetarskyddskommission

Arbetsgivaren skall av de lokaler han disponerar över, utan ersättning anvisa plats för arbetarskyddsfullmäktigen och arbetarskyddskommissionen för förvaring av handlingar som hänför sig till skötseln av deras uppgifter och för ordnande av möjlighet att bekanta sig med dessa handlingar samt utrymme för möten som är nödvändiga för skötseln av uppgifterna.

Arbetarskyddsfullmäktigen har rätt att använda sådana sedvanliga kontorstillbehör samt data- och telekommunikationsmedel som allmänt används på arbetsplatsen i den omfattning som fullmäktigens uppgifter förutsätter så som avtalas om användningen av dem i enlighet med 23 §.

42 §

Gemensam arbetarskyddsfullmäktig

Arbetar hos olika arbetsgivare anställda arbetstagare på samma arbetsplats, har dessa rätt att välja en gemensam arbetarskyddsfullmäktig att företräda dem vid samarbete enligt detta kapitel med samtliga arbetsgivare samt i förhållande till arbetarskyddsmyndigheterna.

43 §

Tystnadsplikt

Den som sköter samarbetsuppgifter i enlighet med detta kapitel eller med stöd av avtal enligt 23 § skall hemlighålla sådana uppgifter rörande arbetsgivarens ekonomiska ställning, affärs- och yrkeshemlighet samt företagssäkerhet och motsvarande säkerhetsarrangemang som han eller hon fått vid skötseln av sina uppgifter och som i

fall de sprids kan skada arbetsgivaren eller dennes kompanjon eller avtalspart samt sådana uppgifter som gäller en enskilds ekonomiska ställning och hans eller hennes personliga förhållanden i övrigt, om inte den till vars skydd tystnadsplikten har föreskrivits har gett sitt samtycke till att uppgifterna lämnas ut. Tystnadsplikten fortsätter att gälla även efter det att personen har upphört med att sköta uppgifterna i fråga.

III AVDELNINGEN

ÄNDRINGSSÖKANDE, ANMÄLNINGS-SKYLDIGHET, STRAFFBESTÄMMELSER OCH SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

6 kap.

Rättsmedel

44 §

Sökande av ändring i beslut av arbetarskyddsmyndigheten

Beslut som arbetarskyddsbyrån i ett arbetarskyddsdistrikt fattat med stöd av denna lag överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen och beslut som ministeriet i egenskap av arbetarskyddsmyndighet fattat med stöd av denna lag genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). Besvären skall behandlas i brådskande ordning i förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen.

Förutom vad som någon annanstans i lag bestäms om dem som har rätt att anföra besvär, får arbetarskyddsfullmäktigen anföra besvär över ett beslut om att bevilja tillstånd att avvika från de krav som föreskrivs för att skydda en arbetstagare. Besvär över beslut av förvaltningsdomstolen får anföras även av den arbetarskyddsmyndighet som fattat det beslut som besvären avser.

Genom besvär får ändring inte sökas i ett temporärt användningsförbud enligt 16 § 2 mom. och inte i ett temporärt förbud enligt 18 § 4 mom. Över ett sådant beslut av förvaltnings-

domstolen som enbart gäller verkställighet får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen endast i samband med huvudsaken.

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av arbetarskyddsbyrån rörande sådana tillstånd till undantag som avses i 9 § i lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetarskyddet (400/2004) finns i nämnda lag.

45 §

Anmärkning

Arbetsgivaren, arbetarskyddsfullmäktigen och arbetstagarna har rätt att till arbetarskyddsbyrån i arbetarskyddsdistriktet lämna en skriftlig anmärkning om att denna lag inte har följts vid en arbetarskyddsinspektion. Anmärkningen skall göras inom två månader efter det att arbetarskyddsinspektionen förrättades eller någon annan tillsynsåtgärd vidtogs. Med anledning av anmärkningen skall tillsynsåtgärderna granskas och vid behov skall en ny inspektion förrättas. Den som framställt anmärkningen skall inom skälig tid efter att anmärkningen gjordes underlättas om vilka åtgärder anmärkningen föranlett.

7 kap.

Anmälningar för tillsynen över arbetarskyddet

46 §

Anmälan om olycksfall i arbetet och yrkessjukdom

Arbetsgivaren är skyldig att utan dröjsmål till arbetarskyddsmyndigheten anmäla om sådana olycksfall i arbetet som lett till döden eller svår skada och med anledning av vilka polisen enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) skall verkställa undersökning på olycksplatsen.

Har en läkare med fog misstänkar om en i yrkessjukdomslagen (1343/1988) avsedd yrkessjukdom eller någon annan arbetsrelaterad sjukdom, skall han eller hon utan dröjsmål och utan

hinder av sekretessbestämmelserna anmäla saken till arbetarskyddsbyrån i arbetarskyddsdistriktet.

Av anmälan skall framgå

- 1) den insjuknades namn, personbeteckning samt övriga kontaktuppgifter,
- 2) arbetsgivarens namn samt kontaktuppgifterna för arbetsgivaren och arbetsplatsen,
- 3) övriga nödvändiga kontaktuppgifter,
- 4) exponeringens art och längd,
- 5) uppgifter om sjukdomens art, konstaterandet av sjukdomen och den olägenhet som sjukdomen orsakat.

Arbetarskyddsbyrån skall tillställa institutet för arbetshygien de uppgifter som ingår i en anmälan enligt 2 mom. för införande i registret över arbetsrelaterade sjukdomar.

Närmare bestämmelser om innehållet i anmälan och om hur anmälan skall lämnas kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

47 §

Lämnande av uppgifter om samarbetspersoner

Bestämmelser om arbetsgivarens skyldighet att lämna uppgifter om arbetarskyddschef, arbetarskyddsfullmäktig och ersättare till personregistret för arbetarskyddet finns i lagen om personregister för arbetarskyddet (1039/2001).

48 §

Skyldighet att göra förhandsanmälan

Den vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla sådan privat arbetskraftsservice som avses i 4 kap. 8 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) är skyldig att meddela arbetarskyddsmyndigheten om att verksamheten inleds.

Arbetsgivaren eller någon annan som ansvarar för verksamheten skall till arbetarskyddsmyndigheten lämna en anmälan om asbestarbete, annat än tillfälligt byggnadsarbete och annat motsvarande arbete som orsakar särskilda risker

för olycksfall eller olägenheter för hälsan samt arbetets art och hur länge arbetet pågår.

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om arbete eller verksamhet som skall anmälas, innehållet i anmälan, anmälningstid samt andra förfaranden.

8 kap.

Anmälningar till andra myndigheter samt straffbestämmelser

49 §

Anmälan till andra myndigheter

Om arbetarskyddsmyndigheten fått kännedom om ett missförhållande eller en bristfällighet i en produkt, i fråga om vilken tillsynen över efterlevnaden av säkerhetsbestämmelserna ankommer på någon annan myndighet, skall arbetarskyddsmyndigheten anmäla saken till tillsynsmyndigheten i fråga.

50 §

Polisanmälan och behandling av anmälan

Finns det sannolika skäl att misstänka att någon har begått en gärning som är straffbar enligt en lag som omfattas av arbetarskyddsmyndighetens tillsyn eller enligt 47 kap. i strafflagen (39/1889), skall arbetarskyddsmyndigheten anmäla detta till polisen för förundersökning. Anmälan behöver emellertid inte göras om gärningen med beaktande av omständigheterna skall anses vara obetydlig och allmänt intresse inte kräver att en anmälan görs.

Vid förundersökningen av en i 1 mom. avsedd gärning skall arbetarskyddsmyndigheten beredas tillfälle att bli hörd. Allmän åklagare skall bereda arbetarskyddsmyndigheten tillfälle att avge utlåtande innan åtalsprövningen avslutas. Arbetarskyddsmyndigheten har rätt att närvara och yttra sig vid den muntliga förhandlingen i ärendet vid domstol.

Vad som bestäms i 1 och 2 mom. gäller inte olovligt anlitande av utländsk arbetskraft enligt

47 kap. 6 a § i strafflagen. I fråga om anmälningsskyldigheten rörande utlänningars arbete och om hörande av arbetarskyddsmyndigheten bestäms särskilt.

51 §

Straffbestämmelser

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 10 eller 43 § döms enligt 38 kap. 2 § 2 mom. i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag än i 38 kap. 2 § 1 mom. i strafflagen.

Bestämmelser om straff för arbetarskyddsbrott finns i 47 kap. 1 § i strafflagen och om straff för kränkning av arbetstagarrepresentants rättigheter i 47 kap. 4 § i strafflagen.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot anmälningsskyldigheten enligt 46 eller 48 § skall för *arbetarskyddsförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff föreskrivs någon annanstans i lag.

För arbetarskyddsförseelse döms även en arbetsgivare eller en företrädare för arbetsgivaren som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot framläggningsskyldigheten enligt 53 §.

9 kap.

Särskilda bestämmelser

52 §

Handräckning

Polisen skall på arbetarskyddsmyndighetens begäran ge handräckning för genomförandet av tillsynen.

53 §

Framläggning

Arbetsgivaren skall för arbetstagarna på arbetsplatsen lägga fram denna lag och med stöd av den utfärdade författningar samt namn på och kontaktuppgifter för behörig arbetarskyddsmyn-

dighet, arbetarskyddschef och arbetarskydds-
fullmäktig.

54 §

Tillsyn

Arbetarskyddsmyndigheterna utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om arbetarskyddssamarbete enligt 5 kap. och anmälningsskyldigheten enligt 7 kap.

Arbetarskyddsmyndigheterna utövar dock inte tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om samarbete när samarbetsavtal ingåtts i enlighet med 23 § 1 eller 2 mom.

10 kap.

Ikraftträdandebestämmelser

55 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 200 .
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Genom denna lag upphävs lagen av den 16 februari 1973 om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/1973) jämte ändringar, dock så att 2 a och 20 a § i den lag som upphävs samt förordningen av den 14 januari 2000 om godkännande av kontrollorgan inom arbetarskyddet (18/2000), som getts med stöd av lagen, förblir i kraft tills de upphävs särskilt.

Lag

om ändring av 12 § i lagen om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 26 november 2004 om vissa tekniska anordningars överensstämmelse med gällande krav (1016/2004) 12 § 1 mom. som följer:

12 §

Tillsyn

Arbetarskyddsmyndigheterna utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om tillsynen över ar-

betarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (/2005).

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 14 § i lagen om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 13 augusti 1976 om åtgärder för inskränkande av tobaksrökning (693/1976) 14 § 5 mom., sådant det lyder i lag 498/2002, som följer:

14 §	sätt som bestäms i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (/2005).
Om inte något annat bestäms i denna lag övervakar arbetarskyddsmyndigheterna att bestämmelserna i 12 § 5 och 6 punkten och 13 § 3 mom. som gäller förbud mot och begränsning av tobaksrökning iakttas på arbetsplatserna, på det	Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 11 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 december 2002 om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002) 11 kap. 5 § 2 mom. som följer:

11 kap.	8 § avsedda tillämpningen av lagen på privat arbetskraftsservice övervakas av arbetarskyddsmyndigheterna, enligt vad som bestäms i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (/2005).
Samarbete i anslutning till verkställigheten	
5 §	
<i>Samarbete med privat arbetskraftsservice och övervakning av den</i>	
Fullgörandet av den i 1 mom. nämnda skyldigheten att lämna upplysningar och den i 4 kap.	Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av 64 d § i lagen om olycksfallsförsäkring

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 20 augusti 1948 om olycksfallsförsäkring (608/1948) 64 d § 1 mom. 2 punkten, sådan den lyder i lag 723/2002, som följer:

64 d §

Utöver vad som bestäms i denna eller i någon annan lag har Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund rätt att, utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna ut uppgifter som erhållits av försäkringsanstalten och Statskontoret med stöd av 64 § enligt följande:

2) till institutet för arbetshygien får lämnas ut i 2 a § 2 mom. i lagen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (159/1978) avsedda uppgifter för registrering av arbetsrelaterade sjukdomar,

— — — — —
Denna lag träder i kraft den

200 .

Lag

om ändring av 86 § i utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utlänningslagen av den 30 april 2004 (301/2004) 86 § 4 mom. som följer:

86 §

Arbetarskyddsmyndighet

det sätt som bestäms i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (/2005).

— — — — —
Arbetarskyddsmyndigheten övervakar att förpliktelserna enligt 73 § 2 och 4 mom. uppfylls på

—
Denna lag träder i kraft den

200 .

Lag

om ändring av 11 § i lagen om likabehandling

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 20 januari 2004 om likabehandling (21/2004) 11 § 1 mom. som följer:

11 §

Tillsyn

Arbetskyddsmyndigheterna övervakar efterlevnaden av denna lag i fråga om arbetsavtalsförhållanden och offentligrättsliga anställningar samt i arbetspraktik och annan motsvarande

verksamhet på en arbetsplats på det sätt som bestäms i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (/2005).

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om ändring av lagen om företagshälsovård

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 21 december 2001 om företagshälsovård (1383/2001) 8 § 2 mom., 18 § 1 mom. 2 punkten och 24 § 2 och 3 mom. som följer:

8 §

Samarbete

dena i mån av möjlighet tillsammans med personalen.

Innan arbetsgivaren fattar beslut om inledande eller ändring av den verksamhet som avses i 12 och 14 § eller om någon annan väsentlig omständighet som inverkar på ordnandet av företagshälsovården, skall saken behandlas i den arbetskyddskommission som avses i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (/2005) eller vid något annat ersättande samarbetsförfarande eller, om det inte finns någon arbetskyddskommission eller något ersättande samarbetsförfarande, tillsammans med arbetarskyddsfullmäktigen. Om en arbetarskyddsfullmäktig inte har valts för arbetsplatsen, behandlas ären-

18 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Uppgifter som enligt lag är sekretessbelagda får inte röjas, om inte den i vars intresse tystnadsplikten har bestämts ger sitt samtycke enligt vad som bestäms särskilt. En företagshälsovårdsläkare som är anställd hos den som producerar företagshälsovårdstjänster får utan hinder av bestämmelserna om sekretess för journalhandlingar i lagen om patientens ställning och rättigheter

2) till arbetarskyddsmyndigheten och till en sådan sakkunnig som avses i 12 § i lagen om till-

synen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen för tillsynen över arbetarskyddet lämna ett i 1 punkten avsett utlåtande, samt

— — — — —
24 §

Övervakning

— — — — —
Arbetskyddsmyndigheterna skall, i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen se till att arbetsgivaren ordnar sådan företagshälsovård som avses i denna lag eller med stöd av den utfärdade författningar.

Har arbetsgivaren underlåtit att ordna företagshälsovårdstjänster som det enligt denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser är arbetsgivarens skyldighet att ordna, och uppstår det oenighet om innebörden av denna skyldighet, skall arbetskyddsmyndigheten, innan den fattar i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen avsett beslut som är förpliktande för arbetsgivaren, inhämta utlåtande av social- och hälsovårdsministeriet eller inrättning eller myndighet som ministeriet utsett.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den

200 .

Lag

om ändring av 2 a § i lagen om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 24 februari 1978 om institutets för arbetshygien verksamhet och finansiering (159/1978) 2 a §, sådan den lyder i lag 1287/2001, som följer:

2 a §

Institutet för arbetshygien kan av de uppgifter om arbetstagarnas exponering som uppkommer vid skötseln av de i 2 § angivna mätning- och laboratoriefunktionerna bilda ett register över arbetshygieniska exponeringsmätningar och ett register över biologiska exponeringsmätningar. I de nämnda registren kan antecknas den exponerades namn och personbeteckning samt uppgifter om arbetsgivaren och arbetsplatsen, om exponeringens art och längd och om beställaren samt uppgifter om exponeringsmätningarna och om utlåtanden om dessa. Dessutom får uppgifter om provanalyser antecknas i registret över biologiska exponeringsmätningar.

Institutet för arbetshygien upprätthåller ett register över arbetsrelaterade sjukdomar för forsk-

ning, utredningar och förebyggande samt diagnostisering och utvecklande av vården i fråga om yrkessjukdomar och andra arbetsrelaterade sjukdomar. I registret kan införas den insjuknade personens namn, personbeteckning och yrke samt uppgifter om arbetsgivare och arbetsplats, exponeringens art och längd, konstaterandet av sjukdomen, sjukdomens art, den olägenhet som sjukdomen orsakat, sjukledighet och försäkringsanstaltens beslut om godkännandet som yrkessjukdom och ersättning samt dödsfall som föranletts av yrkessjukdom. Bestämmelser om rätten för institutet för arbetshygien att få uppgifter för registret över arbetsrelaterade sjukdomar finns i 46 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (/2005), i 64 d § i lagen om

olycksfallsförsäkring (608/1948) och i 23 § 3 mom. i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981).

Institutet för arbetshygien kan använda uppgifterna i registren över exponeringsmätningar och registret över arbetsrelaterade sjukdomar för forsknings- och utredningsverksamhet inom sitt eget område och lämna ut uppgifter ur registren för specificerad vetenskaplig forskning på institutets eget verksamhetsområde i enlighet med 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

De uppgifter i registren över exponeringsmätningar och i registret över arbetsrelaterade sjukdomar som är värdefulla som källmaterial för forsknings- och utredningsverksamheten skall

förvaras permanent så som arkivverket särskilt bestämmer.

Institutet för arbetshygien kan utöver de uppgifter som anges i 2 § enbart för utomståendes räkning producera hälsovårdstjänster, utföra undersökningar i anslutning till det egna verksamhetsområdet, utföra personbedömningar och andra utredningar och mätningar som anknyter till institutets verksamhetsområde samt enligt samtycke av den registrerade förvara och använda uppgifterna från dessa i forsknings- och utredningsarbetet inom sitt område.

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om upphävande av 51 § 2 mom. i arbetarskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 51 § 2 mom. i arbetarskyddslagen av den 23 augusti 2002 (738/2002).

2 §

Denna lag träder i kraft den 200 .

Lag

om upphävande av 47 kap. 6 § 2 mom. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §	2 §	
Genom denna lag upphävs i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 47 kap. 6 § 2 mom., sådant det lyder i lag 578/1995.	Denna lag träder i kraft den	200 .

Lag

om upphävande av 3 § 3 mom. i lagen om arbetarskyddsförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §	2 §	
Genom denna lag upphävs i lagen av den 8 januari 1993 om arbetarskyddsförvaltningen (16/1993) 3 § 3 mom., sådant det lyder i lag 478/2004.	Denna lag träder i kraft den	200 .

Helsingfors den 7 december 2005
